

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 16P/4/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718200145
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Ďurianová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2018:6718200145.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Katarínou Ďurianovou, vo veci starostlivosti o maloletú H. P., A.. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov otca P. P., A.. XX.XX.XXXX, W. F., G. XXX, zast. P. U. F., A.. XX.XX.XXXX, W. T. XXXX/XX, T. ako splnomocnenou zástupkyňou a matky Y. P., A.. XX.XX.XXXX, W. M.Ň., O. XXX, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, takto

rozhodol:

- I. Súd z v e r u j e maloletú H. P., A.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca.
- II. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í zastupovať maloletú a spravovať jej majetok v bežných veciach.
- III. Matka je p o v i n n á platiť maloletej H. P., A.. XX.XX.XXXX počnúc dňom 01.11.2017 výživné v sume 100,- € mesačne, vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca.
- IV. Zameškané výživné za obdobie od 01.11.2017 do 31.03.2018 v sume 500,- € je matka p o v i n n á zaplatiť maloletej k rukám otca v splátkach v sume 40,- € mesačne splatných spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie s plnením čo len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.
- V. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 13C/164/2010 - 35 zo dňa 02.06.2011 v časti výroku o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky a súčasne k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 6P/31/2014 - 120 zo dňa 07.04.2016 v časti o zvýšenie výživného na maloletú.
- VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 11.01.2018 doručil otec tunajšiemu súdu návrh na začatie konania, ktorým sa domáhal zverenia maloletej Radky do svojej osobnej starostlivosti a matku maloletej navrhol zaviazat' povinnosťou prispievania na výživu maloletej sumou 150,-€ mesačne, počnúc dňom 25.10.2017 ako aj zaplatením nedoplatku na výživnom jednorazovo k rukám otca. Zároveň navrhol styk matky s maloletou neupraviť. Týmto by došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen 6P/31/2014 zo dňa 7. 4. 2016 rozsudku Okresného súdu Zvolen 13C/164/2010 zo dňa 2. 6. 2011. Návrh odôvodnil tým, že vzťah matky s dcérou sa veľmi skomplikoval, prestali si rozumieť vyskytovali sa medzi nimi čoraz väčšie hádky. Tieto vyústili do takého štádia, že dcéra sa dňa 25. 10. 2017 presťahovala ku nemu domov. Od tohto dátumu u neho žije. S dcérou má vyvinutý veľmi pozitívny vzťah, t.j. majú dobrý citový vzťah, výborne si rozumejú, v jeho spoločnosti sa cíti dobre, správa sa uvoľnene, šťastne, spontánne, pričom sa navzájom rešpektujú

a pomáhajú si. Od času, ako býva dcéra s ním v jednej domácnosti, zabezpečuje jej, čo najpriaznivejšie podmienky pre jej zdarný vývoj. Maloletá dcéra v súčasnosti principiálne odmieta a nechce žiť v jednej domácnosti so svojou matkou, a to možno aj preto, že matka na dcéru v poslednom čase vyvíjala veľký tlak, neustále sa hádali, matka nerešpektovala vôľu a potreby dcéry a to vzhľadom aj k jej veku. Maloletá sa u matky necítila dobre, bola nešťastná, nespokojná. Chce zabrániť ako milujúci otec tomu, aby maloletá bola vystavená neustálym stresom a hádkam, a preto sa presťahovala do jeho domácnosti, hoci je momentálne dobrovoľne nezamestnaný, vie si mesačne privyrobiť na rôznych brigádach a pomocných prác cca 350 EUR až 400 EUR alebo aj nejaké naturálie, čo pokryje jeho mesačné výdavky, a hoci je to pri uvedenom príjme ťažké, vie sa adekvátne postarať aj o potreby dcéry. Je toho názoru, že v prípade zverenia maloletej dcéry do jeho osobnej starostlivosti má pre ňu zabezpečené všetko potrebné, dcéra má v jeho dome vlastnú izbu, bydlisko je vždy riadne upratané, vie navariť a zabezpečiť všetky potrebné domáce práce a teda má za to, že splňa všetky potrebné podmienky a predpoklady na to, aby mohla byť dcéra zverená do jeho osobnej starostlivosti a tak sa mohol podieľať na formovaní jej osobnosti a výchovy. Čo sa týka určenia výživného, ako aj vzhľadom na to, že ako otec maloletej prispieva ku dnešnému dňu na výživu dcéry mesačne sumou 150 EUR, je aj v schopnostiach, možnostiach, ako aj majetkových pomeroch matky prispievať pravidelne na výživu svojej dcéry sumou 150 EUR mesačne odo dňa 25. 10. 2017, nakoľko maloletá dcéra má právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča. Súčasne poukazuje na to, že matka maloletej nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť, je v pracovnom pomere, a preto je jej povinnosťou prispievať na dcéru výživným v takto navrhovanom rozsahu, a teda aj v rozsahu, ktorý bol určený jemu rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 6P/31/2014. Suma 150 EUR mesačne určená na výživu pre maloletú adekvátnym spôsobom odôvodňuje jej mesačné potreby. Na pojednávaní dňa 23.03.2018 navrhol otec, aby mu matka maloletej platila výživné vo výške 170 EUR mesačne.

2. Matka maloletej vo svojom vyjadrení zo dňa 1. 2. 2018 uviedla, že s podaným návrhom otca na zmenu rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, v časti pokiaľ sa jedná o zverenie maloletej H. do osobnej starostlivosti otca súhlasí, avšak pokiaľ sa jedná o návrh o určenie výživného a zameškaného výživného v tejto časti s návrhom nesúhlasí, pretože navrhovaná výška výživného je neadekvátna najmä vzhľadom na jej príjem. F. sa jedná o zverenie dieťaťa otcovi nie s týmto návrhom vôbec stotožnená má za to, že na zmenu zverenia nie sú dostatočné dôvody, avšak akceptuje vôľu a želanie jej dcéry, ktorá je v súčasnej dobe vo veku XX rokov, teda v období puberty, čo pravdepodobne viedlo aj k jej rozhodnutiu presťahovať sa k otcovi. V súčasnej dobe pracuje ako predavačka v predajni stavebnín, pričom jej mesačný príjem je vo výške cca. XXX EUR v čistom a z jej platu sú vykonávané exekučné zrážky vo výške cca. 60 EUR za úver, ktorý podľa dohody o vyporiadaní BSM mal splácať otec dieťaťa. Z jej príjmov jej potom zostáva suma cca. 370 EUR. S poukazom na uvedené jej príjem nepostačuje na platenie výživného vo výške 150 EUR, preto rozsah vyživovacej povinnosti navrhuje určiť sumou v minimálnom rozsahu. Ako matka dieťaťa v záujme zachovania a udržania dobrého vzťahu dieťaťa k obom rodičom alternatívne navrhuje, aby súd pokiaľ sa jedná o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, zveril maloletú H. do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov. Žiada, aby súd túto možnosť preskúmal.

3. Súd prejednal vec na pojednávaní dňa 23.03.2018 v prítomnosti oboch rodičov ako aj kolízneho opatrovníka, ktorí mali predvolanie na pojednávanie doručené riadne a včas.

4. Otec maloletej na pojednávaní vypovedal ako účastník konania, že dcéra prišla k nemu domov, bola dovezená synom, nakoľko ju matka vyhodila a odvtedy je u neho. Doviezol ju teda syn, ktorý taktiež už nebýva u matky aj ten bol vyhodенý. Maloletá rešpektuje jeho pokyny všetko dodrží, diskotéky nenavštevuje, sem-tam ide ku kamarátke. Zlepšil sa jej aj prospech v škole. Pre neho sa to skomplikovalo, nakoľko ju musí denne voziť 4 km do O. a späť a musí si tomu prispôbiť aj prácu, ale jemu to nevadí. Otec sa nevedel vyjadriť k výdavkom jeho dcéry, dá jej peniaze, keď potrebuje. Raz je to 40 EUR, raz je to 50 EUR. Čo sa týka školy túto netreba platiť, platí cestovné do školy, to je autobus z O. do N. a späť a plus mestskou MHD. Dáva jej taktiež na stravu, nestravuje sa v škole, dáva jej peniaze, aby si niečo kúpila. Nemá zdravotné problémy taktiež jej nenakupuje žiadne lieky. Nenavštevuje v súčasnosti žiadne krúžky, keď treba dá jej peniaze na oblečenie a hygienu. Nevedel sa vyjadriť koľko, keď mala prísť sociálka potreboval jej kúpiť nábytok a posteľ do izby. Jemu nejde o tieto peniaze. Chce, aby maloletá mu bola zverená, aby bola u neho.

5. Matka maloletej na pojednávaní vypovedala ako účastníčka konania, že nie stotožnená s tým, že chce ísť dcéra bývať k otcovi, ale rešpektuje jej rozhodnutie. Keď chce žiť s otcom, v poriadku, nech žije u neho dvere má u nej vždy otvorené. Môže prísť, kedy chce ku nej. Čo sa týka výživného s týmto nesúhlasí,

musí splácať dlžobu exmanžela, takže jej minimálna mzda je ešte nižšia. Ďalej si platí nájomné na byt okolo 150 EUR platí jej, teda dcére 30 EUR mesačný paušál, 8 EUR splátku za telefón. Taktiež platí i ich spoločnú poisťku, ktorá je 40 EUR. Jej ostane minimum, a preto jej pomáhajú rodičia. Keď poplatí nájomné a stravu a všetky tieto výdavky, má minimum. Konflikt s dcérou začal tým, že dcéra si narazila prst a nechcela ísť na prax do školy, mala zo školy holubník. Snažila sa o úctu a rešpekt, ktorú voči nej nemala. Nedodržala, keď povedala, že príde o 22.hod., prišla vždy neskoro. Dáva k dobru otcovi, že maloletá Radka má rešpekt aspoň k nemu. Po zaplatení všetkého jej zostane okolo 50 až 100 EUR. Keď na to má vždy jej dá, vždy jej niečo kúpi, nabalí ju. Zariadila jej aj detskú izbu. Dcéra má poškodený zrak má vysoké dioptrie. Chcela jej navrhnuť aj operáciu ona nesúhlasila, že si už zvykla na okuliare. Doteraz jej neplatila žiadne výživné, keď prišla tak ju nabalila aj so starkou, zaplatila jej školné vo výške 300 EUR na celé 3 roky v septembri 2017. Ak už má platiť vyššie výživné navrhuje, aby otec platil mobil maloletej, lebo je to zaviazané na 2 roky a nedá sa to zrušiť, zmluva bola uzavretá v októbri 2017. Ďalej uviedla, že otec platil na maloletú dcéru od októbra 2017 po marec 2018 okrem decembra 2017, čiže spolu 600 EUR, tieto peniaze dala dcére späť alebo jej ich poslala po synovi.

6. Zákonná sudkyňa uskutočnila dokazovanie aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi podľa § 204 CSP.

7. Z rozvodového rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 13C 164/2010-35 zo dňa 2. 6. 2011 súd zistil, že manželstvo účastníkov konania Y. bolo rozvedené a súd schválil rodičovskú dohodu s tým, že maloleté deti H. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievaním na výživu na maloletého P. sumou 100 EUR mesačne a na maloletú H. sumou 60 EUR mesačne.

8. Z rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 6P/31/2014-120 zo dňa 7. 4. 2016 súd zistil, že otec maloletej H. bol zviazaný platením zvýšeným výživným na maloletú H. vo výške 150 EUR mesačne od 1. 9. 2014. Zameškané výživné za obdobie od 1. 9. 2014 do 31. 3. 2016 vo výške 1.710 EUR bol povinný zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 50 EUR splatných spolu s bežným výživným pod sankciou straty výhody splátok.

9. Z mzdového listu matky zo dňa 30. 1. 2018, súd zistil, že matka pracuje na dobu neurčitú u G.. Nemá vyplácaný daňový bonus. Zo mzdy sú jej strhávané zrážky na základe výkonu rozhodnutia - exekúcia. Svoju prácu vykonáva poctivo a svedomite podľa pokynov nadriadeného. Priemerná mzda matky v čistom za rok 2017 predstavovala 432,72 EUR a po vykonaných zrážkach 371,31 EUR.

10. Z dokladov predložených matkou ohľadom predpisu - ako mesačnej zálohovej úhrady za užívanie bytu súd zistil, že mesačne uhrádza ako predpis na nájomné sume 44,04 EUR, plyn záloha SPP v sume 50 EUR, elektrina záloha SPP 34 EUR, rozhlas a TV 4,64 EUR, digi služba poplatky 12,60 EUR. Ďalej z faktúry predloženej matkou súd zistil, že uhrádza dcére mobil vo výške 31,58 EUR mesačne a splátku za zariadenie vo výške 8 EUR mesačne.

11. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen pracovisko Detva zo dňa 31. 1. 2018 súd zistil, že otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Naposledy bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 20. 8. 2015 do 9. 5. 2016, vyradený bol dňa 10. 5. 2016 na vlastnú žiadosť. Menovaný nepoberá pomoc v hmotnej núdzi, nakoľko si uvedenú pomoc nepožiadaval.

12. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen pracovisko Detva zo dňa 19. 2. 2018 súd zistil, že otec žije v rodinnom dome, ktorý má v spoločnom vlastníctve s matkou. V dome s nimi žije od 25. 10. 2017 aj maloletá dcéra H. Otec s dcérou majú k dispozícii kuchyňu spojenú s obývacou izbou, spálňu a detskú izbu. Domácnosť je vybavená hygienickými zariadeniami. Detská izba je vybavená pre potreby maloletej H., maloletá má svoje lôžko, priestor pre uloženie osobných vecí, aj pre prípravu do školy. Na základe zistených skutočností má otec vytvorené vhodné bytové podmienky potrebné pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa. Otec nemá trvalý pracovný pomer, nie je vedený v evidencii nezamestnaných uchádzačov. Má len príležitostný príjem z brigád v sume cca 400 EUR mesačne. Otec mesačne hradí poplatok za elektrinu v sume 60 EUR, ročne zakupuje drevo a uhlie v sume 800 EUR. Otec uviedol, že má niekoľko exekúcií, ktoré neplatí. Dcéra H. je študentkou 1. ročníka X. Otec zhodnotil, že s dcérou vychádza veľmi dobre, maloletá H. je v jeho domácnosti spokojná, dokonca si zlepšila svoj prospech v škole. Matka žije sama v 2- izbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve jej matky pani C. K dispozícii má kuchyňu spojenú s obývacou izbou a detskú izbu, ktorá je

zariadená pre potreby maloletej H. Byt je vybavený aj s hygienickými zariadeniami. V domácnosti matky sú vytvorené vhodné bytové podmienky potrebné pre zabezpečovanie starostlivosti a maloleté dieťa. Matka pracuje na základe dohody o vykonaní práce v predajni stavebnín a jej čistý mesačný príjem predstavuje sumu 370 EUR. Mesačne hradí nájom a inkaso v sume 130 EUR, poisťku pre seba a dcéru v sume 44 EUR, poplatok za mobilný telefón 30 EUR a pre dcéru v sume 30 EUR, platí tiež exekúciu pochádzajúcu ešte z manželstva v sume 60 - 80 EUR mesačne. Matka súhlasí so zverením dcéry do osobnej starostlivosti otca, nakoľko nemá iné východisko. Matka uviedla, že sa s dcérou pohádala, pretože jej praskli nervy. Dcéra nechce rešpektovať pravidlá v domácnosti. Matka si uvedomuje, že bola na dcéru prísna, ale podľa nej to bolo nevyhnutné. Myslí si, že v domácnosti otca má dcéra teraz viac voľnosti, a preto je dcéra spokojná. Vyjadrila sa, že s dcérou je v kontakte, nie to však pravidelné. Má pocit, že sa dcéra vyhýba rozhovoru s ňou. Z rozhovoru s maloletou H. bez prítomnosti rodičov bolo zistené, že maloletá vie o podanom návrhu na súde, pretože ten návrh sa týka jej osoby. Podľa jej vyjadrenia tento návrh podal na súde jej otec, pretože dňa 25. 10. 2017 prišla ku nej bývať. Do tohto dátumu bývala v spoločnej domácnosti s matkou. S matkou si prestala rozumieť. Mali s matkou odlišné názory, a preto medzi nimi vznikali časté hádky. Dôvody boli rôzne napr. aj finančného charakteru. Maloletá ďalej uviedla, že dňa 25. 10. 2017 sa s matkou riadne pohádala, matka ju doslova vyhodila z bytu. Z tohto dôvodu sa ona obliekla a odišla na pol hodinu von z bytu, kde premýšľala, čo urobí. Potom zavolala otcovi a ten zariadil, aby ju brat odviezol k nemu domov a od toho času u neho býva. Maloletá zhodnotila, že vzťah s matkou je teraz lepší, je to preto, lebo nie sú spolu tak často. Domácnosť matky navštívila počas Vianoc a naposledy dňa 29. 1. 2018. Častejšie však chodí ku starej matke, ktorá býva v rovnakom panelovom dome ako mama. U starkej sa tiež stretne s matkou. Mama jej pri stretnutiach dá nejaké sladkosti alebo kozmetiku. Finančné prostriedky jej matka neposkytuje. Maloletá matka uviedla, že chce zostať bývať v domácnosti otca. Má s otcom veľmi dobrý vzťah, nenudí sa u neho. Otec je jej nápomocný aj pri dochádzaní do školy. Vzdialenosť na autobusovú zastávku je veľká, a preto ju k autobusu vozí autom.

13. Podľa § 36 ods.1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, § 25 a 26 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> sa použijú primerane.

14. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 24 ods.1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

16. Podľa § 24 ods.3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

17. Podľa § 24 ods.4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Podľa § 25 ods.2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

19. Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods.3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa.

22. Podľa § 62 ods.4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 63 ods.1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

25. Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

26. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 77 ods.1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 77 ods.2 Zákona o rodine, práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

29. Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

30. Podľa § 78 ods.3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

31. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že v prejednávanej veci sú splnené zákonné podmienky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Z dokazovania vyplynulo, že maloletá H. sa od 25.10.2017 presťahovala k otcovi, ktorý sa o ňu riadne osobne stará. Maloletá H. uviedla pred kolíznym opatrovníkom, že chce aj naďalej bývať u otca, s ktorým má v súčasnosti vytvorený veľmi dobrý vzťah a odkedy sa odsťahovala od matky, tak aj s touto má lepší vzťah. Matka alternatívne navrhovala zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, avšak v priebehu konania došlo k zmene v tom, že súhlasila so zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca. Súd mal preukázané aj správou zo šetrenia rodinných pomerov kolíznym opatrovníkom, že maloletá má v domácnosti otca vytvorené vhodné bytové podmienky potrebné pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa a zároveň aj prihliadol na názor a vôľu maloletej, ktorá

má v súčasnosti 16 rokov. Súd na základe skutkového stavu zisteného dokazovaním zveril maloletú H. do osobnej starostlivosti otca.

32. Spolu so zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti niektorému z rodičov, súd rozhoduje aj o povinnosti platiť výživné na maloleté dieťa druhému z rodičov. Pri určení výšky výživného súd prihliadal na preukázaný priemerný zárobok matky maloletej vo výške cca. 432 EUR mesačne v čistom a na zárobok otca, ktorý podľa jeho udania predstavuje cca 350 - 400 EUR mesačne, nakoľko si privyrába na rôznych brigádach a pomocných prácach, a teda svoj príjem nevedel dokladovať. Otec maloletej nepoberá v súčasnosti žiadne sociálne dávky, nakoľko si o ne nepožiadala. Maloleté dieťa má právo na životnú úroveň akú majú jeho rodičia. S prihliadnutím na výšku príjmu obidvoch rodičov a na vek maloletej, navrhované výživné otcom maloletej bolo 170 EUR mesačne, čo odôvodňoval otec predovšetkým tým, že vo výške 150 EUR bolo výživné určené v roku 2016 jemu, nakoľko maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec nevedel špecifikovať aké sú presné výdavky maloletej, a preto súd prihliadol predovšetkým na to, že maloletá navštevuje 1. ročník X., t.j. je na strednej škole, podľa udania otca jej neplatí žiadne školné, ani obedy, nekupuje jej žiadne lieky a maloletá nenavštevuje záujmové krúžky. Otec jej dáva peniaze, nevie však koľko do mesiaca, keď si maloletá o ne požiadala. Otec maloletej platí cestovné do školy (. ako aj MHD vo Zvolene, ďalej jej uhrádza stravu, oblečenie a hygienu. Podľa názoru súdu po zohľadnení nutných životných nákladov obidvoch rodičov a maloletej, dospel k názoru, že optimálna výška výživného na maloletú s prihliadnutím na tieto skutočnosti je 100 EUR mesačne. Podľa názoru súdu pri príjme matky okolo 430 EUR mesačne v čistom, po odpočítaní jej nevyhnutných výdavkov (ubytovanie, strava a hygiena) je v možnostiach matky platiť výživné v tejto výške s poukazom aj na to, že matka už nemá inú vyživovaciu povinnosť. Medzi obidvomi rodičmi došlo k zhode v tom, že starostlivosť o maloletú zabezpečuje otec od 25.10.2017. Matka maloletej k rukám otca v období od 25.10.2017 do konca marca 2018 neplatila žiadne výživné. Súd nepovažoval za plnenie vyživovacej povinnosti zo strany matky platenie mobilu dcéry. Zameškané výživné na maloletú H. predstavuje za obdobie od 1.11.2018 do 31.3.2018 sumu 500 EUR, čo je 5 x 100 EUR. Zameškané výživné zo strany matky posudzoval súd až od 1.11.2018, pretože výživné za predchádzajúci mesiac zo strany otca bolo už v čase príchodu maloletej do domácnosti otca splatné podľa predchádzajúcej úpravy výživného na maloletú. Súd povolil matke maloletej zameškané výživné splácať po 40 EUR mesačne spolu s bežným výživným. Nakoľko týmto rozsudkom došlo k zmene výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej súd vyslovil, že súčasne došlo k zmene predchádzajúcich rozsudkov o osobnej starostlivosti o maloletú a o výživnom. Na základe zhodného stanoviska rodičov súd neupravil styk matky s maloletou.

33. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V prejednávanej veci nebol dôvod na odchýlenie sa od uvedeného ustanovenia, preto súd žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Odvolať súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).